

Turški parlament je v sprejet sporazumno zapisnik z Avstro-Ogrsko.

Debata, katera se je vrnila v turškem parlamentu v zadevi sporazumnega zapisnika z Avstro-Ogrsko glede Bosne in Hercegovine, je bila zelo burna, deloma dramatična. Nekateri opozicijski govorniki so jokajo obžalovali zgubo Bosne. Osobito so se vpirali sporazumu albanski in srbski poslanci. Ministerji so morski optovljavo poseli v debato. Končno je zbornica sprejela sporazumno zapisnik z 176 proti 46 glasom.

ČRNOGORA.

Posredovanje Italije na Cetinju vspelo.

CETINJE 6. Italijanski odposlanec je včeraj v pismu izročil predlog svoje viade, kako bi se rešile obstoječe težkoče. V odgovoru izjavila črnogorska vlada, da obdrži Bar značaj svobodne luke, da goji popolno zavpanje v odnosu, o katerih se namerava dežela pogojati z Avstro-Ogrsko. Glede člena 29 berolinske pogodbe se Črnogora pokori sklepnu velesil. Prepis note se izroči danes zastopnikom signatarnih vlasti berolinske pogodbe. Z ozirom na to sodijo, da je stvar poravnana in da ni utrjenju dobrih prijateljsko-sosednjih razmer z Avstro-Ogrsko ničesar več na potu.

Državni zbor

bo sklican dne 27. t. m. Tako poročajo "Slovenskemu Narodu" z Dunaja.

Nov udarec za Čehe.

Društvo čeških železničarjev je vložilo na niževnemškem namestništvu prošnjo za osnutev podružnice na Dunaju. Namestništvo je zahtevalo nemška pravila, in ni jih potrdilo, ker je poslovni jezik društva češki, ki na Niževnemškem ni v deželi navaden.

Po tej logiki niževnemškega namestništva bi morali na Primorskem takoj razpustiti vse nemške društva, pred vsem pa zapreti vse nemške javne in privatne šole s pravico javnosti. Pričakujemo sedaj od vlade, ki nam vedenje zatrjuje, da je enako pravična vsem narodom, da bode iz ukrepa niževnemškega namestništva izvajala posledice, ter da takoj zapre vse državne nemške šole na Primorskem. Saj tega menda vendar niti na Dunaju ne bodo trdili, da je na Primorskem nemščina v deželi navaden jezik?

Istrski deželni zbor ne bo sklican.

Valed sklepa shoda vseh posancev istreškega deželnega zbora, ki se je vrnil mimo teden v Trstu, so se oglasili v ponedeljek pri ministerjaku predsedniku Bienerthu drž. poslanci dr. Laginja, Spinčič, dr. Rizzi in Bartoli, ter ga prosili, naj se zavzame za to, da bo deželni zbor kmalu sklican. Bienerth je odvrnil, da je vrla rada pripravljena dovoliti od odposlanstva zahtevano sveto za olajšanje bede v Istri. Istrskega deželnega zboru vendar sedaj ni možno sklicati, dokler na bodo sklicani tudi drugi deželni zbori, pri čemer se treba ozirati na političke razmere. Za sedaj je pa to nemôžno, ker se imajo vrsti za nekatere deželne zbole nove vojite, dachim drugi niso sposobni za delovanje. Tudi delavni program džavnega zboru ovira za sedaj sklicanje deželnih zborov.

Olkriti učeno bodi povedano, da nata pame ne more pojti opravičeno ti razlogov barona Bienertha. Kaj briga istriški deželni zbor, če se vrše volitve na Štajerskem, ali če deželni zbor na more delovati? In potem državni zbor? Kakor poročamo na drugem mestu, se skliči državni zbor 27. t. m. Časa bi bilo torej dovolj, da se skliče po praznih deželnih zboru istriški na kratko zasedanje, da bi se vsaj konstituiral ter volil deželni odbor, ki mu je že davno potekla zakonita poslovsna doba.

Ali je uprav zaklet, da moramo imeti pri nas vedno to nesrečno ex lex stanje?

Dnevne vesti.

Tragična smrt uglednega moža. V mali kroniki poročamo o tragični smerti, ki je doletela gospoda Ivana Godina, posstnika in gostilničarja na Prosek.

Vest o tej nesreči je globoko pretresla vseh, ki so poznavali pokojnika, ter vzbudila vseobčne izkrene sožalje. Pokojnik je bil vseobčen poznan in spoštan v naših slovenskih krogih mesta in okolice, a užival je vsestranske simpatije tudi med Italijani, ki se radi vstavlja v njegovo gostilnico.

Pokojnik je bil blag človek, mirne in veseli narave, značajan rodušljub in zvest sin svojega naroda.

Naravno, saj je bil svak nepozabnega voditelja in borilca tržaških Slovencev, blisgopokojnega Ivana vit. Nabergoja. Prva soprona Godine je bila namreč sestra Nabergojeva.

Spoštovani družini, nad katero je nesreča prinesla neizmenno žalost, izrekamo svoje naš globoke sožalje.

Reklamacijo. Ia tako je prišel zadnji teden, ko je se čas reklamirati. Mnogi so odlačali in že odlačajo do zadnjega momenta. Torej vas sedaj, ko se ta zadnji trenutek bliža, naj pridejo določni reklamirati! Sedaj je že čas, pa kmalu ga več ne bo!

Zakaj mnogo njih ne reklamira? Tako se človek vprašuje, ko vidi tako brezbrinost na strani občinstva v tem pogledu. Največ jih pravi: če sem bil zadovoljnik v listi, bom tadi zdaj. Ravno v centralnem reklamacijskem

uredu "N. D. O." pa se je pokazalo neštevilno takih slučajev, da taki, ki so doslej še vedno bili vpisani, letos niso. Dogaja se tudi, da niso vpisani gospodarji tvrdki, ki so vsemu mestu dobro znane. Poleg tega je pa v imenu mnoga pomot, ki je treba tudi izpraviti, če se hoče brez skrbi voliti. Znan nam je slučaj, da je v neki okoličanski vasi en sam štrikrat vpisan, pa sme le enkrat voliti; drugod pa so morda štirje, ki imajo pravico, izpuščeni.

Vse polno je pa v imenu napak, večkrat jako neumnih napak. Ode in sin sta različno pisana, bratovo ime je zapisano zopet drugače.

Par izgledov! Codrich-Kodrich-Kodric-Coderich. Ime Hreščak je popačeo še v slediće spake: Kresciak, Kressiak, Kriscak, Krischiak, Kriščiak.

Kaj nejda, kako "kunštini" so gospodje na magistratu? Vidite, na ta način nas hočejo pripraviti ob nešteto glasov!

Še pa izgledov! Mesto Jančar je vpisano Janner, mesto Kogovšek Kogoritek, mesto Cajhen Caitzen, mesto Počkaj Pochar, mesto Modrijan Modryein, in namesto Antončič-Antonucci! Človek bi kar zavriskal, kaj ne? Tako lepo znajo pačiti slovenska imena.

Reklamiralo je doslej v prostorih "N. D. O." mnogo njih, ki se potem za spisane reklamacije niso več zmenili. Kaj je reklamacija brez dokumenta? Nič. Mnogo ulog tudi c. kr. redarstveno ravnateljstvo ni potrdilo (glede 3-letnega biranja), ker niso doticniki v redu nazzanjeni na policiji. Tako leži n. pr. v uradu "N. D. O." okrog 70 takih neřešenih ulog. Naj se prizadeti pobrigajo ob pravem času!

Nujna prošnja! Aljažev dom v Vratih je res popolnoma porušen. Rešiti se da le nekaj oprave. "Slovensko planinsko društvo" je postavilo Aljažev dom kakor last slovenskega naroda, ki je bil lahko ponosen na to najlepšo postojanko slovenske turistike. Promet po naših planinah silno narašča in slovensko zavetišče v Vratih je naravnost potrebno, pa tudi plodonosno, ker je tam najboljše in najdivnejše središče za pohod po znamenitih gorskih skupinah (na Triglav Krška jezera, Razor, Škrilatno itd.) Dolžni smo avtojemu narodu in časti naše domovine, da postavimo nov Aljažev dom v Vratih.

Srce krvari vsem nad nepričkovano silno nezgodno, toda našo delo ne sme oprešati. "Slovensko planinsko društvo" pridne tko priprave za novo stavbo; pač se da porabiti nekaj starega materiala in oprave — tudi vodorod je ostal — vendar pa bodo začasli troški za novi Aljažev dom nad 20.000 K. To je sveta, ki jo je možno zbrati le po vsestranski podpori.

Slovensko planinsko društvo se torej obrača do celotnega našega naroda in nujno prosi da mu blagovoljno slovenski zavodi in društva ter rodoljubno občinstvo pripomodi z nabičanjem prispevkov za postavitev novega Aljaževega doma. Vsem darovalcem najpričnejša zahvala!

Slovensko planinsko društvo
v Ljubljani.
(Ozredni odbor).

Pripomba. Podpore naj se blagovoljno pošljati na naslov "Slovensko planinsko društvo" v Ljubljani ali pa uredništu našega lista, ki bo prispevku tudi izkazoval.

Vsi oni po okolci, ki so dobili v vrhu reklamiranja volilne liste in pa tiskovine, so naprošeni, da g o t o v o še takoj tega tedna sestavijo potrebne reklamacije ter jih najpozneje do s o b o t e, 10. t. m., prinesajo v centralni urad "Nar. del. organizacije", ulica Lavatič 1.

Romanje na grob velikega slovenskega pesnika S. mona Gregorčiča. Že ob preravnitvi tega našega velikana smo mi Tržačani mislili na to, kako bi se oddolžili spominu načrtega sinu slovenskih planin.

Prepričani, kakor smo, da narod ki ne

ve ceniti in stavit svojih velikih sinov, ni vreten, da obstoji in napreduje, smo konečno sklenili storiti s ojo sveto dolžnost stem, da pridemo dne 30. maja t. l. romanje na grob onega neumrelga peca, ki sam je vstvaril celo vrto krasnih in najkrajevih pesniških umotvorov. Pesko društvo "Kolo" je sklenilo poprijeti iniciativu za to vele pomembno romanje. "Kolo" in "Adrija" iz Barkovlj sta že odločila, da se udeležita korporativno.

Ker je pa želeti, da Tržačani priredimo to romanje v častnem številu in ker nam je znano, da goje prve in pevke slehernega našega pesniškega društva največje spoštovanje do spomina onega, ki nam je zapel: "Po zdravljam te primorski dol", "Nazaj v planinski raj", "Jaz sem gore sin" in netevelo drugih umotvorov, na katerih se naslašamo in in s katerimi budimo in bodimo narod, smo sklenili pozvati vsa naša narodna društva, da se po možnosti vdeleže te slavnosti, ki jo nameravamo prirediti sodelovanjem vse Primorce. Odbore narodnih društev prosimo, naj se takoj posvetujejo s členi in na podlagi tega, storijo primerne zaključke.

Ker nameravamo najeti poseben vlek do sv. Lucije, ker treba pravočasno prek biti vozove in ker želimo, da bi vsa društva skupno zapela na grobu velikana par zborov, prosimo naj se društva požurijo in še v tem mesecu naznajo podpisanim eventuelne sklepe.

Vozova (vlek in vozovi) bo stala pričakno blizu 6 kron tja in nazaj. Vedina Tržačanov

ni še videla kračne zoške doline — osobito pa ne one od Tolmina do Kobarida. Sedaj bo ugodna prilika in mi upamo, da se načemu pozivu odzove častno število društev kakor tudi posamičnikov.

Odbor "Kola".

Oj ti pekleni tiskarski škrat! V zadnjem času nam tiskarski škrat še precej zmanjša; zato se je pa včeraj dobro splačal. V poročilu o V. sokolskem družabnem večeru je v stavku: "Program je bil izvrstno izbran, a še izvrstnejše izvajen, tako, da so bile vse točke ena sama krasna harmonična slika — na mesto besede 'harmonična' postavil besedo 'humoristična', za kar se menda proizvajatelji resnih pevskih točk gospodu tiskarskemu škratu najlepše zahvaljujejo s pisem dotičnega poročila vred, ki je včed budobije tiskarskega škrata v nevarnosti, da ga obrekovani pesci tožijo radi razčlenjenja umetniške časti.

Nekoliko komentarja k razsodbi izrečeni v kazenskem procesu proti Födranspergu. — Kdo je prečital obtožnico proti Juliju Födranspergu in pazno sledil toku poročne razprave, ki se je vršila minoli teden na tukajnjem deželnem kakor porotnem sodišču proti omenjenemu obtožencu, je moral priti do zaključka, da ta obtožba, v kolikor se teče slučaja Lucienne Fabry, sloni na predpostavki, da je imel Födransperg v prvi vrsti namen prisvojiti si denar in dragocenosti umorjenke, oziroma isto oropati ter da mu je bil umor le sredstvo k temu cilju; z drugimi besedami: ako ne bi bil imel Födransperg takega nameusa, ne bi bil umoril svoje žrtve. In zares obtožba nam ni znala povedati drugega vzroka za umor ter ni niti smatrala za potrebno, da bi se pečala z drugim vzrokom umora. Temu razlaganju kazenskega dejanja se je priklicilo tudi takozvanje "javno menjenje", oziroma, moglo bi se trdit, je "javno menjenje" še pred obtožbo tako razlagalo Födranspergov čin. Valed takega razloga je zahteval državni pravnik v soglasju z "javnim menjenjem", da se obsodi Födransperga radi zločina roparskega umora, t. j. radi umora, storjenega z namenom, da oropa pokojno Fabry. Lep podrejeno, iz tako zvane procesualne previdnosti, je zahteval državni pravnik, naj porotniki potrdijo zavratni oziroma proti umor. Zavratni umor ali "krivni umor, je umor, ki se s stupom ali sicer, zadeljivo (potuhnjeno) storii, dočim je proti umor tak umor, ki se ne da pristečati ne k zavratnemu, ne k roparskemu (razbojnemu) oziroma proti umoru, h kateremu je kdo koga najel, ali kako drugače napravil.

Tekom procesa pa so prišle v zvezzi s priznanjem obtoženca take okolnosti na dan, da je navstal dvom, je li imel obtoženec res že pravno namen umoriti pokojno Fabry, ali ni-li morda nastala smrt iste le včed ravna otoženca, ki je bilo provzročeno momentano včed od njega neprivedenih okolnosti. Ta dom se seveda ni lotil toliko mase, ki je vedno imela pred očmi le učinek kazenskega dejanja se vsemi grozotami, ki so isto spremjale, kolikor pravnikov, ki so vajeni včed svojega poklicu ostati mirni in bladuncrni tudi tam, kjer se množica razburja, ter proučevati vzroke tudi tam, kjer množica vidi le prikazen. In mnogi pravnički niso izključevali možnosti, da porotniki zanikajo umor ter potrdi le uboštvo, to je kazensko dejanje, iz katerega nastaja smrt človeka, ne da bi imel storilec nakane koga usmrtil, marveč le drug sovražen namen. Porotniki pa so prekrizali račune državnega pravnika in na njegovih strani stojedečega "javnega menjenja" na eni strani, in mnogih pravnikov na drugi strani. Zanikali so namreč roparski umor, potrdili so zavratni umor in s tem zanikali tudi uboštvo. Učinek tega pravoreka glede kazni je v načelu isti, kakor da bi bili porotniki potrdili roparski umor namreč: smrt na vešali! Ali itočno so porotniki po svojem načelu izrazili željo, da se obtoženec priporoči v najvišje pomilovanje.

Zakon sicer ne priznava pravico porotnikom, da bi smeli izsrečati take želje, ali stavitvi take predloga, kakor je predsednik razprave takoj naglašal, ali vendar pride ta želja porotnikov v zvezzi z njih željo, da se obtoženca pomilosti? Na prvi pogled bi se zdel pravorek porotnikov nekonsekventen. Ako so namreč porotniki izjavili, da ni imel obtoženec namena oropati svoje žrtve, bi se moglo misliti, da so s tem ovrgli namen umora sploh, kajti nismo nobenega dokaza, da bi bil imel obtoženec kak drug interes na umoru pokojno Fabry — ter bi se moglo misliti, da bi bili morali porotniki, postaviti se na strogo pravno stališče, obsođiti Födransperga le radi uboja. I vendar se da stališče porotnikov, ki ne odgovarja ne obtožbi, ne želi "javnega menjenja", ne nazira na mnogih pravnikov, razlagati pravipristo.

Avstrijski kazenski zakon razlikuje namreč umor od uboja tako, da zadostuje za umor, da je storilec imel zavest, da iz njegovega ravnanja nastane smrt, dočim za uboje ne sme imeti to zavesti, nego drug sovražen namen.

Smrt človeka prizadeta v steklu (hipnotizacija, hipnotizem raznetju) je torej po avstrijskem kazenskem zakonu n. pr. ravno tako umor, kakor premišljeno prizadeta smrt, ako

je storilec na tak učinek misil, ter se isto tako kaznuje se smrtjo, kakor premišljeno umor.

Uboj se pa kaznuje, ako ni posebno kвалиficiran, po avstrijskem zakonu s težko ječ od k večemu 10 let in sicer tako milo ravno radi tega, ker po našem zakonu ni imel ubialec namena prizadeti smrti, ki je torej nastopila le slučajno. Zakoni maogni drugih držav pa (tako n. pr. Nemčija) smatrajo smrt prizadeta v steklu le akor ubo, ki se pa kaznuje strožje nego naš ubo; na drugi strani pa mireje, nego naš umor, torej iz več letno ječ, ne pa se smrtjo. In tudi novi kazenski zakon, ki se pripravlja za Avstrijo, ima v načrtu taka določila za umor, storjen v steklu.

Porotniki so torej v slučaju Födransperga nekoško hoteli u

Vremenska napoved za Pri-
redom. — Več o tem večeru bo svoječasno
m o r a k o : Lepo, večinoma jasno. Hladni
objavljeno.
vetrovi. Temperatura viša.

Naše gledališče.

Gospa Daniilova je imela to nedeljo
častni večer in benefico. Ia tržaško občinstvo
je pokazalo, kako cenim in spoštuje prezašnjo
našo umetnost. Gledališče je bilo kljub budi
burji prav dobro obiskano.

Glavno vlogo (Nelly Rozier) v veleko-
mični burki „Njegova hišina“ je gospa igrala
spretno in s precizno karakterizacijo. Njeno
igranje je dajalo igri ure in točen tempo,
tako, da so se drugi igralci, ki so prav vsi
izborni rešili svojo nalogo, lahko harmonično
vezali s premišljenim in dubovitim njenim
nastopom v res krasno celoto. Da, tako
uprizorjene burke morajo ugejati! Pa tudi
igra je tako, da se igralec zlahkoto vživila
z vso temperamentnostjo v svojo vlogo. Na
odru smo videli v živi sliki to, kar smo že
večkrat čitali v Zola-jevih Maupassantovih,
Dumasovih in drugih romanih. Toslate
goste, nastop in živahnina mimika gospe Da-
niilove — vse to nam je predčito rafinirano
in bohotno življenje iz razkošnih budoarjev,
razvajenih, po življenu in uživanju koprečib
čustvenih žensk. Ampak tudi v burki se
odkrijejo našim očem motivi, ki dovajajo
ženo na pot, ki ga filistri in moralisti ne
morejo odobravati; saj ne pomislijo, da so
se morale odigrati težke drame, predno je
vhaj strl mehko voljo slabčete ženske, ki je
končno tudi krvava pod kožo. Človek je
vendar, a še je grešila, sme vsakdo metati
kamenje vanjo; mož pa, ki greši, ima na
svoji strani iz priučenih predskodov izvirajoče
nazore, da je greb naraven postulat njegove
moške sil in jakosti... Podobne misli so
se nam porajale, ko nam je gospa Daniilova
odgrinjala labke zastore pikante indiskret-
nosti in ženske sebičnosti v boju za ljublje-
nega moža.

Gost iz Ljubljane, gospod Danilo, je bil
prav dober njen partner. Njegov Albert Le-
brunois je bil živahen in navihen ljubimec,
temperamenten in lahkoživ častilec Afroditin.
Občinstvo je svojega starega znanca živahno
aklamiralo.

Gospica Mekindova je bila kaj ljubka
in naivna gospodinjica in soproga Albertova.
Morda je vplival milie igre ali pa nene
vioge tako, — skratka prav dobra je bila;
posebno simpatičen je bil njen govor in pri-
kupen njen glas.

Gospica Janova (Francois) je bila prav
čeden fantek, pravi nasukanec, vseh muh
pol.

Gospica Puceljeva st. je bila elegantna
Parizanka. Njena Valentine je bila v dobrih
rukah.

Prav tako je g. Viktor dobro pokazal
mirnega resigniranca.

Prav dober je bil g. Verovšek. Njegov
Legris je bil in ljubosumen dedec, ki si
nuglo privošča. Njegova maska je bila zelo
karakteristična. Bonvivant in lahkožvernež!

Gospici Železnikova in Halova sta po-
godili svoji vlogi prav dobro.

G. Vable in Bratina sta bila na svojem
mestu, dobra tipa gospodskih slug.

Res, igra je bila v vsakem oziru izborna
uprizorjena, igrali so prav dobro. Pa tudi
gospa Daniilova se je lehko prepričala, kako
velike simpatije uživa med tržaškim občin-
stvom, ki jo je ponovno odlikovalo z navdu-
šenim ploskanjem. Poklonjeni so jej tudi bili
krasni šopki in presentirana dragocena darila
v znak spoštovanja in dokazi, da občinstvo
ve, kako trden steber našega gledališča je
gospa Daniilova z vrednim svojim kolegom g.
Verovškom.

Po vsem jugoslovanskem svetu znano
in priznano ime gospa Daniilova, ki si je
priobla navenljivih zaslug za razvoj naše dra-
matične umetnosti, bo neizbrisno živel tudi
v zgodovini našega mladega gledališča.

Tudi mi kar najiskreneje čestitamo
gospoj na njenem vsepu in vroča želimo, da
bi nas še dolgo osrečevala s svojo veliko in
plemenito umetnostjo.

— R. —

Tržaška gledališča:

VERDI. Pri polnem gledališču se je
po včeraj predzadnjekrat Straussovo mu-
zikalno dramo „Salomè“.

— Danes ob pol 9 uri zvečer zadnja
uprizoritev „Salome“ v tej sezoni in obenem
častni večer umetnice Bellincioni.

POL. ROSSETTI. — Včeraj je vprizor-
il ensemble dunajskoga dvornega gledališča
do Caillavet in de Flersovo veseloigro „L'u-
bezna žena“. Igralo se je veskoči dovršeno.

Poseben aplavz sta žela Roza Ratty in
Oton Tressler.

Danes se dunajski dvorni igralci poslo-
vijo z Bardejovo veseloigro „Mali pridigar z
dežele“.

FENICE. Danes zvečer ob 8. uprizori
cirkus zadnjo svojo predstavo. Ob tej priliki
dobi vsakdo, pri vhodu v gledališče, bre-
plačno evo številko, s katero bo zamogel
izkroviti pri žrebaju enega živega teleta.

EDEN. Nocoj ob 8:30 je predstava z
znamenitimi interesantnimi vsporedom.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu pri-
reže na belo nedeljo dan 18. aprila v pro-
storih „Kons. društva“ v Rojanu „Družbeni
in dramatični večer“ z jako obširnim vspo-

redom. — Več o tem večeru bo svoječasno
objavljeno.
Pevsko društvo „Danica“ na Kortovelju
uprizori na velikonočni pondeljek Šteko
burko „Moč uniforme“.

Nar. delav. organizacija

Jutri dne 8. t. m. se otvari prvo skla-
dišče konsumne zadruge članov „N. D. O.“
Isto se nahaja v ulici Bosco št. 17. Vsak
pod užnik se mora pri nakupu blaga izkazati
s pobotnico vplačanega deleža. Člani N. D.
O. ki niso zadrževali, se izkažejo z društveno
knjižico. Odbor.

Vesti iz Goriške.

Iz zapadnih Brd Že večkrat se je po
časopisih povzročalo, da so Brda sploh nar-
bolj zanemarjeni del naše dežele. Česte in
poti imamo slabe, vode nič, budouruki nam
odnosa rodotvorno zemljo, a pomoči ni od
nikoder. Dozveda se kakor da bi bilo vse
proti nam. Poslanci se nas spominjajo le, ko
rabijo naše glasove torej tik pred volitvami;
drugi pa nas ne poznajo in, kakor rečeno,
živ krst se ne meni za nas. Naš položaj je
v resnicni žalosten.

Poleg tega gorja imamo še to posebno
nesrečo, da so Brda, ki še tudi tvorijo ne-
kako eno celoto, so razdeljene v dva politi-
čna okraja, to je vzhodna Brda spadajo
pod Goriško, zapadna pa pod Gradiščansko
okrajin glavarstvo.

Vsi te politične razdelitve spada ob-
čina zapadnih Brd pod okr. šol. svet Gra-
diški in pod cestni odbor v Korminu.

Okraino glavarstvo je laško, in vi kon-
ceptni uradniki so nevečki našega jezika ter
nam niso naklonjeni, da ne rečemo: —
sovražni.

Na okrajni sodniji v Korminu ni tudi
nič bolje: tam ne poznajo enakopravnosti in
in niti enega uradnika sploh, ki bi bil zmo-
žen slovenščine. Ako imajo tam naši ljudje
kaj opraviti, jih kar po laško nabruljajo.
Slovenske vloge se sicer tudi slovensko re-
sujejo, toda drugače se vsi zapisniki se-
stavljajo v laščini, če tudi morda stranka
umeje le par bornih besed furlanščine.

Nasledki takemu postopanju so jasni:
pravda in tožba se vrši potem in nadaljuje le
v laščem jeziku.

Kako pa nam je politična oblast naklon-
jena, dokazal nam je to sam okrajin glavar
na zadnji volitvi župana v Dolenji. Pa občini
bi se dalo še rešiti, oziroma obrniti to, kar
je našega; le škoda da nimajo tam Slovenci
previdnega voditev in da niso bolje organi-
zirani.

Na zadnjih obč. volitvah je bila zmaga
skoraj na naši strani, da ni bilo med Slo-
vencii nekaj omahljivev. Vkljub temu je ka-
zalo, da županom postane skoraj gotovo Slo-
venec. Okrajnemu glavarju pa ni to dišalo in
je hotel preprečiti vsak tak za Lahe neugod-
en izid volitve; in po rečilo se mu je. Pred
volitvijo je naznani omenjeni glavar obt.
starčinam, da morata biti župan in pri-
podžupan v Dolenji. Ta glavarjev uksz, se je
dizdeloval obč. starčinam sicer nemožen —
Toda ta glavarjeva volja in neke druge ne-
spoznatumosti pri Slovencih so dale povoda,
da niso imeli naši absolutne večine oziroma
da se niso mogli zediniti. Prišlo je torej do
žrebanja, ki je vodil sam okrajin glavar,
Lako, da sta bila izvoljena dva moža po nje-
goni volji. Vi ste gotovo začuden, gospod
urednik kako je bil možen tak izid a po-
vedati mors, da ima naš okrajin glavar po-
sebni zistem žrebova.

S tem nastopom pa nam je jasno po-
vedal kaj misli in kakšnega mišlenja, da je.
Povemo mu pa prav odkritočeno, da se ne
puščamo terorizirati od nikogar: tem manje
pa od nje. — Premislite, gosp. urednik,
v županstvu imamo sedaj na glavarjevo voljo
predsednika tuk podružnico „Legi nazionale“,
ki pa baje še lastine ne zna.

Sicer Žoidar se je brebil v Snider-ja
in bi ne bilo prav nič čudno, če postane čez
noč nemški Schaefer. Ha, ha to se bo
„tajn gluhšio“!

O našem cestnem odboru pa pribodnjih
Požar. Na olčnico 4. t. m. kmalu pozo-
ljudne vnel se je na neznan način hlev Antona
Kodiča, gostinčarja pri Nečilen ob
Kosovlju. Naenkrat je bila v ogaju tudi
klet, nad katero je bilo tudi seno. Ogenj se
je preselil na to v hišo in naenkrat je bilo
vse v ogaju, izlasti, ker je veter (burja)
divjal kakor še malo kedaj letos. Ljudstvo se
je zbralo, in nekateri Brejci pa Presevcu so
se izkazali res vše na tem, kajti le tem se
je zahvaliti, da je še vendar lopa ostala in
pa da so s pridom polivanjem vse vino v
kleti obvarovali. Drazega se ni daio nič re-
čati, ker komaj da so še živino odgnali. Z-
večer je družina od vsega v hiši premogla le
te obliko na sebi.

Dobro pač, da je hiša na samem!

Vesti iz Istre.

Iz Dekani. Ni potreben poseben naglašati
kakšni koristi nam nudi „Družba sv. C. in M.
za Istru“. Koliko naših otrok odvrača od
potovanja in jih vzgaja v zavedne narodnjake
in dobre slovane.

Tukaj v Dekanij omisili smo si tudi
osnovati podružnico, in imamo že potrjena
pravila od politične oblasti.

Dekani, narodno jako probujena vas, ne
sme ostati brez podružnice. Zato so vneti ro-

Naznanilo.

Meščani!

Žalostno je sicer ali resnično dejstvo, da se vsi oni izdelki, ki res
zaslužijo vesetranskega pripoznanja od strani občinstva, ponarejajo od take
vrsti ljudi, ki si ne vedo pašenim potom zaslužiti vsakdanjega kruha ter
iščejo vedno priliko, da si dobre izdelke ponarejajo. — Čudoviti vspehi
Fulmincimicida [kislina za uničevanje stenic] so dovedli
ničvredne izdelke.

Pri vsem tem pa se „FULMINCIMICIDA“ ne boji ne poštene konkuren-
cer onih, ki se nazivljajo izumitelji, ker je naravnost nedosegljiv.

Pri vseh teh mahinacijah pa ostane neizbrisljivo dejstvo, da je
„FULMINCIMICIDA“ po tako kratkem času vzbudil toliko nevošljivosti in po-
hlepnosti, ter prisilil mnogo njih do ponarejanja. To pa treba pripisovati
dobrim lastnostim tega izdelka, ki je neizprosen sovražnik tako nepotrebnih
živalic kakor so stenice, in veliki uporabi istega.

Tedaj pozor meščani na falzifikacije in ponaredbe tega izdelka. Za-
htevajte vedno od mirodinčarja pravi FULMINCIMICIDA ki
stane K 1 steklenica.

NB. PREPRODAJALCEM POPUST. - Iščemo se zastopniki.

J. de Blasi

edini koncesioniranec, ulica Nuova 45, Trst

Seznam blaga

za

pomladansko sezono

ki je dospelo v dobroznanu prodajalnico manuf. blaga

Romeo Cipriani

Trst, Piazza C. Goldoni, vogal Ponte della Fabbra.

Blago v združenih barvah od stot. 60

naprej

Blago delano za oblike od stot. 80

naprej

Blago škotsko, za bluze od stot. 50

naprej

Blago črtano, voljeno ali svilnato, spec. ris. od Kron 1.—

naprej

Blago pristno angleško najfinješje od Kron 3.—

naprej

Panama gladek in fantaz., absolutne novosti.

Vse to blago nudi, kar je najmodernej-
šega za pomladno sezono.

Vsled preselitve

daje tvrdka pohištva

IGNAZIO KRON

Trst, ul. Cassa di Risparmio 5

posebne popustke na stalnih ce-
nah i. s. po blagu.

Na željo se kupljeni predmeti pohranijo do mes. avgusta

doljubje sklenili, da skličejo vse narodne čete na drugi velikonočni praznik t. j. 12. aprila t. l. ob 4 in pol popoldne v Dejanji, da položi temelj podružnici. Rodoljubi iz sosednjih vasi, Kopra i dr., primiti vi k poslaganju temelja, ker čim večje število Vas bo, tem večje zanimanje se porodi v ljudstvu.

Ponlad sama Vas tudi vabi, da si ogledate našo vas in občudujeta nje krásno dolino in reko Ržano. Ludstvo Vam bo gotovo hvaljevno in spretni krčmarji Vam postrežejo s pristno kapljico in domaćim gostrom.

Rodoljub.

Vesti iz Kranjske.

Dvajset milijonov krov je bilo dvignjenih iz kranjske bramnice od letaškega septembra pa do konca marca t. l. Pa ne da bi to bilo dajet milijonov krov, ki jih je baje dobila Srbija?

Vesti iz Koroške.

Obesil se je v Celovcu tovarnar Konrad Prosch, baje radi težav pri plačevanju svojih olvosteni.

Listnica uredništva.

Gospodru A. M. tukaj. Na Vašo pritožbo, da v nedeljski številki "Edinosti" ni bilo črnat razsodbe, izrečene na porotni razpravi proti Födanspergu, ponavljamo, ker smo odgovorili že včeraj v listnici uredništva ter naglašamo, da smo izdali v soboto podeline tri posebna izdanja, da je bila priobčena razsodba nele v tretjem, ampak tudi že v drugem izdanju, ki je izšlo že ob 5. uru pop., da smo torej priobčili razsodbo še prej nego "Piccolo", ki ga nam stavite v izgled. Sterili smo torej več, nego bi se moglo zahtevati od naših skromnih uredniških, materialnih in tehničnih sredstev, ki postanejo močne, ko se nas bo več podpiralo in manj – neblagohotno kritiziralo. Blagohotno kritiko preučamo radi ter smo za njo celo hvaljevni. Je pač slabost mnogih naših, da povzdujujo vse, kar je tujega, a da v nič devajo vse, kar je našega, ne da bi uvaževali razliko mej našim kulturnim, političnim in gospodarskim položajem in meji položajem Italijanov, ki imajo tukaj vse v reke. Da se pravemo na naša poročila v kazenski pravdi Födanspergu, opozarjamo naše kritike na okolnost, da je uredništvo "Piccolo" imelo ugodnost, da je v italijanskem jeziku zastavljeno obtožnico zamoglo izročiti paravnost stavecm v tiskarni, dokim smo jo mi, ki smo le s težavo prišli do nje in dan pred razpravo moralisti isto prevajati vso na slovenski jezik več noč ter jo dati še pregledati pravniku radi pravniških izrazov ter da je naš edini poročevalci na razpravi moral na podlagi italijanskih izpovedeb sestavljati slovensko poročilo za list, dokim so "Piccolovi" poročevalci (bili so širje) pisali na razpravi poročilo proti vježbi svojega lista. Sledoč nam je neglašati, da ima "Piccolo", oziroma na avto veliko naklado, tiskalni stroj, ki napravlja čez 20.000 odtisov na uru, dokim si naša tiskarna oziroma na naše redne potrebe ne more držati takega dragega in velikega stroja, ampak le stroj, ki napravi na uru k večem 1500 odtisov. Več stroj si tiskarna nabavi, čim bo to zahtevala redna dnevna potreba lista, v kar naj pripomorejo naši redni čitalci s tem, da širijo naš list mej onimi somičnjenci, ki ga čitajo le po kavarnah in društvenih, katerim je pa žal kakovost list, češ, da stane "Piccolo" le po 4 stot. številka, n. "Edinost" po 6 stot. Tega pa ne vidijo omenjeni kritiki, da stanejo drugi slovenski dnevniški, ki se vrbo tega izgotovljajo po dnevu in ki imajo več tega razmerno manje tiskarske in uredniške triske, nego naš list, ki se izgotavlja po noči, po 10 stot. številka. Oziroma na vse to, mislimo, da smo v minolem tednu sterili celo več, nego bi se imelo od nas zahtevati in pričekovati.

Kritizirati brez vsake odgovornosti je pač lahko, delati, ž tvoriti in nositi odgovornost, je pa ob naših razmerah težljivejne, nego si more kdo misilit. Kdo hoče pravljeno kritizati naš list, naši ga ne primerjaj vedno s tako "Neue Freie Presse", ali s "Piccolom", ampak naj upošteva naše razmere ter na poniši, da je naš list le verna silka naših razmer in da razvoj našega lista ne more prehitovati našega splošnega razvoja.

Odgovorili smo Vam gosp. A. M. malo bolj obširno, nego smo s prva nameravali, a prorabili smo to prisko, da smo dali odgovor tudi vsem onim, ki zehrbno kritizirajo in ki niso tako odkriti, kakor Vi, ki ste se obrali pismeno do na. Radi tega brez razmer, sko je prišel v ta odgovor kaj, kar se prav za prav Vas ne tiče.

Zadnje brzjavne vesti.

BELIGRAD 6. Govori se, da se princ Gjorgje poda na Angleško, kjer ostane več leta. Prestolonaslednik bo svoje nake na-

daljental na vsečilšču v Bonu. Definitivno se o tem sklene še le tekom prihodnjega tedna. Za Velikonočne praznike ostaneta princu v Belgradu.

Kralj Peter pojde v Petrograd.

BELIGRAD 6. Nekateri tukajšnji liati poročajo, da odpotuje kralj Peter v Petrograd, kjer za spreime car Nikolaj. To da bi bilo nekako zadoščenje za srbski narod, katerega je Rusija zapustila v zadevi Bosne.

Iščem odjemalca tolminskega krompirja in surovega masla; cena po dogovoru. Naslov pove Inseratni oddelok Edinosti. 663

Išče se najemnika (kmetovalca ali vrtnarja) za lepo zemljišče z vsemi potrebnimi gospodarskimi lokalami pri Sv. Alojziju (S. Luigi) v Trstu. Po smrtni daje upraviteli hiše tržaške posojilnice, Trg vojašnic Piazza Caserma štev. 2. 642

300 litrov mleka jako dobrega imam za takoj ga oddati. Ved pove Ivan Vidmar, Črnivec nad Idrijo. 649

Za Velikonočne praznike pripomberam mojo pekarno v ulici Sette Fontane štev. 1. Sprjemam vaskovratno pecivo; prodjam najfinje moke iz prvih mlinov. Posebnost: pince in presuši. Udani Anton Pahor. 618

Zaloga masla iz štajerskih, kranjskih in vespavskih hribov, kakor kuhne in sveže gnajti, praške, grške in kranjske najfinje klobasice ter dunajske, štajerske kokoši in Poučards, po najnižji ceni. – Ivan Suban, Via Ca-erma 13. (519)

Zaloga poreškega vina lastnega prideka iz kleti Sebastiana Sbisà. Najfinje kvaliteta. Specijalita za družine. Prodaja na debelo in drobno.

Postrežba na dom.

Refač, buteljka	K 220
Refačirani teran v but.	120
Črni Burgundec	po 56 st. lit.
Teran	48 "
Belo vino	64 "

TRST, ulica Coroneo 3

Proda se ali odča v najem hiša štev. 14 v Krkijah (Oulins) ter ravnovesna zemljišča ravnatom. Naslov: Eugenio della Torre, prod. manufakt., blizu ulice Stadijan 11. 663

Osmico sem odprt v ulici San Lazzaro štev. 22. Točim istreko vino L. vrste. Za družine belo po 56, črno po 52 stot. — Vinko Duša. 663

Kašlja ni več! Pastilike za prsi so edino sredstvo proti kašljiju prehlajenju, hriposti in vsakemu vnetju v sagnih organih. Skatija z navodilom stane 70 stot. ter se dobiva samo v lekarni.

PRAXMARER (Ai due mori)

Trst, Piazza Grande - Mestna palača. - Tel. 377

Zaloga obuvala in lastna delalnica

Pavel Visentini, Trst ulica Giosuē Carducci 31

Nova prodajalnica ur in dragocenosti

G. BUCHER (ex drug Drag. Vekjeta)

CORSO štev. 36 — TRST

Nasproti prejšnje prodajalni. DRAG. VEKJET. Bogati izbor zlatiznine, srebrnine, dragocenosti in zepnih ur. Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti. — Sprejema narotbe in popravlja vsakovrstno, srebrnine in zepne ure. Cene zmerne.

Sprejme se vsakovrstna pečenja.

Obiščite torej vse pekarno.

Antonio Kralj.

Jrst, ulica Commerciale št. 7.

Velikonočne potice vsake vrste. Likeri, slăšice in prepečenci lastnega izdelka. Najboljše moke iz ogrskih in drugih mlinov. Najfinje maslo in sveža jajca. Sprejme se vsakovrstna pečenja.

Obiščite torej vse pekarno.

Antonio Kralj.

Pekarna in slăšičarna

Josipina udovu Poznū TRST, ulica Istituto 28

naznajmo, da se sprejemata Velikonočne praznike počenje potic po zmernih cenah. Svež kuh trikrat na dan. Prodaja slăšice in raznovrstnih slăšic, kakor tudi MOKE IZ PRVIH MLINOV.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike velika izbera kokoši po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno preskrbena s svežim volovskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe. Za velikonočne praznike sprejemo se bje pečenja najfinje potic po zmernih cenah.

Obiščite torej vse pekarno.

Mesnica

Ivana Petelin ulica Bojan-Skorkija štev. 62

je vedno pres